

Liten og god på lang sikt

God økonomi, godt omdømme, god på samarbeid, og med eiere som ser at salg er en kortsiktig løsning. Ymber er et lite selskap med en levedyktig framtid og størrelse så det holder.

– Vi greier oss svært godt som liten, oppsummerte adm. direktør Erling S. Martinsen i Ymber AS på Energi 2010. Han presenterte et selskap som tross sin størrelse på 57 årsverk og beliggenhet i Nord-Troms, har en levedyktighet som gir lokalsamfunnet trygghet og sikrer en utvikling i takt med tiden.

STYRKE OG NÆRHET

Nord Troms Kraftlag AS skiftet i april i år navn til Ymber AS – et navn som betyr «rain shower» eller «rain storm» og som viser til sterke naturkrefter, vakker natur og generell styrke.

Ymber har, tross sin størrelse, en sterk økonomi, men den største styrken til Ymber er likevel nærhet til kundene og lokalsamfunnet.

– Vårt distrikt dekker 15 400 kvadratkilometer hvor vi har 8 300 kunder. Avstanden til kundene er stor, og vil være enda større og vanskeligere med en større enhet som var lokalisert lengre unna de små lokalsamfunnene, sier Erling Martinsen. – Vi har gjennom vår satsing blant annet bygd ut fibernett til bedrifter og private i Nord-Troms og Kautokeino. Jeg tviler på om et selskap med betydelig større område og mer sentralt plassert ville prioritert disse områdene.

For at et så lite selskap skal kunne overleve, er de helt avhengig av et nært samarbeid med andre everk. Ymber er med i et «G7-samarbeid» med seks naboeverk hvor de har innkjøps-samarbeid, samarbeid om it-løsninger og informasjonsutveksling. De har også vært sammen om stiftelse av produksjonsselskapet Finnmark Kraft og omsetningsselskapet Ishavskraft.

FOTO: YMBER

UTFORDRINGER

Selvfølger er det både utfordringer og trusler for et slikt selskap. Bedriften står overfor store investeringer, de har få ansatte og lav spesialisering. Det er også dyrt å drive et langt, utstrakt og kostbart nett, og strukturutviklingen kan være ugunstig og medføre økte overføringstariffer. Kapitallapping av bedrifter med fattige eiere er et kjent problem, og stadig endrede rammebetingelser fra myndighetene gir uforutsigbarhet. I tillegg vil det alltid være en viss trussel om å bli kjøpt opp.

– Men tross alt, vi greier oss godt med vår størrelse og kan se framtiden relativt lyst i møte, sier adm. direktør Erling S. Martinsen i Ymber.

TEMA I GEIRANGER

Størrelse og lykke vil også være tema på Defos årsmøte med fagdag i Geiranger 24.–26. mai neste år. Da vil direktør Lars Ove Skorpen i Pareto Securities forsvare lykken ved å være stor, mens Erling Martinsen argumenterer for sin lykke som liten.

Debatten om størrelse vil alltid være aktuell, og nye argumenter for og imot vil dukke opp.

Nærhet en styrke

De mindre everkene har en tydeligere rolle i lokalsamfunnet. Nærhet og tilstedeværelse styrker kunderelasjonen.

Dette var blant konklusjonene som ble framført av avdelingsleder Eva Fosby Livgard i TNS Gallup under Energi 2010.

I sitt foredrag stilte hun spørsmål om hva slags omdømme bransjen egentlig har, og viste til hva undersøkelsene Energi-barometeret har avdekket i perioden fra 2001 til 2010. Omdømmet svinger opp og ned etter strømprisene, men tendensen er likevel stigende.

Når det gjelder forskjeller i synet på bransjen blant kunder hos små og store selskap, så tyder resultatene på at det er ingen forskjell i synet på bransjen avhengig av om kundene hører hjemme hos et stort eller lite selskap.

– Forskjellene kommer først til uttrykk i vurdering av eget selskap. Kunder hos de mindre selskapene gir eget selskap bedre tilbakemeldinger, sa Eva Fosby Livgard.

Nytt fra utvalgene

AMS-UTVALGET

Send inn målere!

Manglende innsending av målere til Ista kan medføre at målere som er i orden ikke godkjennes. Dette kan medføre at mange flere målere enn høyst nødvendig kreves byttet.

Det er grunn til å tro at ikke alle nettselskaper forstår dette, derfor oppfordrer Defos og KS Bedrifts AMS-utvalg om å sende inn målere og innføre sikre rutiner for håndtering av målere.

Rydderett sentralt for nettdrift

Rydderetten er et helt sentralt element i kraftlagets drift av ledningsnett, både i forhold til offentlige krav og av hensyn til sikkerhet for omgivelsene. Det slår Vest-Telemark tingrett fast.

Saken gjaldt uenighet om hvem som har rett til å rydde vegetasjon i trasé for høyspentlinje over en eiendom i Vinje kommune. Bakgrunnen var at Rauland Kraftforsyningslag ble nektet å rydde vegetasjon i linjetraséen over en eiendom. Grunneieren mente at kraftlaget ikke hadde rett til å gjøre slike inngrep på hans eiendom. Kraftlaget saksøkte grunneieren for å få stadfestet sin rett til å opprettholde et ryddebelte i høyspenttraséen og rett til nødvendig ferdsel i denne sammenheng.

Grunneieren anførte at kraftlaget kun har rett til å ha master på og linjer over hans eiendom. Retten til å rydde og ferdsel i den sammenheng krever sær-

skilt avtale. Slik avtale var ikke inngått fordi avtalepartene i 1940 ikke kunne forutse dagens behov for rydding.

Kraftlaget mente at retten til å ha høyspentlinje også omfatter en rett til å rydde under traséen.

NØDVENDIG.

Retten fant det mest sannsynlig at avtalen fra 1940 og grunnavståelse til master også omfattet en rett for kraftlaget til å rydde traséen. Retten la vekt på nødvendigheten av å holde vegetasjonen nede og at rydderetten er et sentralt element i kraftlagets drift av nettet. Rettens slutning var derfor at Rauland Kraftforsyningslag har rett til å

FOTO: BJARNE LANGSETH

opprettholde et ryddebelte i høyspenttraséen som passerer over eiendommen, slik at avstanden mellom ytterfasene og omkringliggende vegetasjon er minst tre meter. I den forbindelse har de også rett til nødvendig ferdsel over eiendommen.

Nytt fra utvalgene

NETTREGULERINGSUTVALGET

Utvalget hadde nylig et møte hvor de drøftet synspunkter på rapporten til OED fra professor Nils-Henrik Mørch von der Fehr – «Den økonomiske reguleringen av strømmettet». Defo og KS Bedrift vil utarbeide en felles høringsuttalelse innen fristen 1. desember.

Av forhold som ble nevnt på møtet, og som bør være med i uttalelsen, kan nevnes:

- Reguleringen av distribusjonsnett er på mange måter tilfredsstillende. Dette er samme syn som er lagt til grunn i rapporten til Von der Fehr.
- Det må kunne anvendes et større grad av skjønn ved bruk av DEA modellen.
- Gis det statsstøtte (Værøy og Røst), må støttebeløpet holdes utenfor kapitalgrunnlaget til selskapet. Det samme må gjelde anleggsbidrag.
- Selskapene i front må være representative.

For treg nettutbygging

Defo er bekymret for treg og dyr nettutbygging og er bekymret for nettutbyggingen i Norge etter OEDs beslutning om ytterligere utredning av Ørskog-Fardal-prosjektet.

– Når man kommer med stadig nye krav til disse prosjektene, trekkes de ut i tid, sier daglig leder Knut Lockert til Montel Powernews. – Dette gjør noe med forsyningsikkerheten i området og man får ikke gjort noe med prisforskjellen, sier han, og legger til: – Jeg ville vært rimelig betenkt hvis jeg var av dem som betaler strømregningen i Midt-Norge. En kabelløsning vil nærmest doble kostnaden av linjen.

– Statnett må vite hva de har å forholde seg til, og for øyeblikket vet de ikke det. Hadde Statnett visst

at prisen på Ørskog – Fardal-forbindelsen kunne bli så høy, ville man kanskje ikke gått inn for prosjektet i det hele tatt, sier Lockert, som etterlyser konsistensen i politikken. – Riis-Johansen kunne lent seg på Stortingets vedtak fra i fjor og gått inn for linjebygging hele veien. På et eller annet tidspunkt må det stakes ut en kurs. Nå er det veldig usikkert og en farlig utvikling.

Knut Lockert, som også er leder av Statnetts brukerråd, viser til at brukerrådet deler disse synspunktene.

PASSOPP

MultiMonsterMaster

Monstermastene er blitt for små og for alminnelige. Det er jo nå blitt kjent at vi har 30 000 av dem i Norge. Men et nytt ord er kommet på markedet. En multikriminell er en Skruer som er slik skrudd sammen at han har kriminalitet som levevei. Et monster er ethvert menneske, handlig eller byggverk av ufattelig størrelse.

Multimonstermaster må da være en kombinasjon av ekstra store master og et spesielt høyt kriminelt nivå. Slike master har ikke Statnett på sitt rulleblad.